

DISCURSUS XX

ALIA EJUSDEM VERBIS : *Consummatum est, EXAMINANTUR MYSTERIA*

IDEA SERMONIS. — 1. Christus Apostolis prædixerat hanc consummationem. — 2. Christus comparatur Noe et crux Arcæ. — 3. Omnia sacrificia 500 annorum in sacrificio crucis completa fuerunt. — 4. Consummata fuerunt figuræ V. T. — 5. Quænam consummaverit Christus. — 6. Christus insinuavit consummatum esse grave jugum V. L. — 7. Quænam ulterius per hoc verbum consummata intelligentur. — 8. Ex hoc verbo pulchra documenta moralia eruuntur. Pag. 510

DISCURSUS XXI.

SUPER ULTIMUM VERBUM, SCILICET : *Pater, in manus tuas commendō spiritum meum, RATIOCINATIO INSTITUITUR.*

IDEA SERMONIS. — 1. Christus primum et ultimum verbum a verbo *Pater* exorsus fuit. — 2. Hujus adducitur ratio. — 3. Primum verbum quod a Verbo incarnato fuit prolatum, erat verbum : *Pater*. — 4. Centurio ex clamore Christi conversus agnovit illum esse filium Dei. Affertur ratio magni clamoris Christi. Rationes quare Centurio crediderit Christum esse Filium Dei. — 5. Quare Christus appellaverit Deum nomine Patris. — 6. Continuatur eadem materia. — 7. Doctrina moralis qua instruimus de cura felicis mortis 513

DISCURSUS XXII.

MULTA TANGUNTUR MYSTERIA, OB QUÆ CHRISTUS SPiritum SUUM IN MANUS PATRIS RECOMMENDAVIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Afferuntur aliæ considerationes hujus commendationis spiritus Christi in manus Patris. — 2. Magnum solarium ex hoc verbo capere possunt morientes. — 3. Christus illis verbis declaravit extremam confidentiam erga Deum Patrem. — 5. Per spiritum Patri recommendatum intelligi potest pretium redemptoris humanae. — 6. Christus Patri obtulit gratissimum et perfectissimum sacrificium. — 7. Christus his verbis Patri suo commendavit nos et totam Ecclesiam suam. — 8. Docemur in hac commendatione quid nobis in fine vite sit agendum. — 9. Continuatio ejusdem materiae et documenti. 517

DISCURSUS XXIII.

CIRCAILLAVERBA : Et inclinato capite, ETC. RATIONES, OB QUAS CAPUT MORIENTIS INCLINAVIT, INVESTIGANTUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Variæ rationes adducuntur quare Christus moriens inclinaverit caput. — 2. Christus

inclinavit caput quasi homini datus osculum pacis. — 3. Alii sancti morientes oculos elevant in cœlum. Christus in terram, cuius diversitatis adducitur ratio. — 4. Christus pastor bonus nos quasi oviculam perditam in humeris portans, caput inclinat. — 5. In statera S. Crucis appensa fuerunt nostra peccata et merita passionis Christi. — 6. Applicatur ad propositum sacrificium columbæ. — 7. Christus inclinando caput, annuit morti, ut accederet, alias accedere non audenti. 520

DISCURSUS XXIV

CIRCA EAMDEM CAPITIS CHRISTI MORIENTIS INCLINATIONEM VARIA CONSIDERANTUR MYSTERIA.

IDEA SERMONIS. — 1. Aliæ rationes hujus inclinationis capitum. — 2. Christi mors fuit somnus. — 3. Christus inclinavit caput suum, quia non habebat quo illud reclinaret. — 4. Christus inclinavit caput ex reverentia erga Patrem suum. — 5. Capitis inclinatione Christus exercuit actus humilitatis et obedientiae. — 6. Christus inclinatione capitum Patri agit gratias pro reconciliatione mundi. — 7. Christus inclinavit caput ad nos, ut videat nostras necessitates et audiat preces nostras. Inclinavit caput quasi nos ad se vocans. — 8. Christus inclinavit caput versus suos hostes, offerens illis gratiam et veniam. — 9. Inclinavit caput ut fructum crucis facilius decerpere possimus. — 10. Inclinavit caput versus centrum terra et limbus. — 11. Christus inclinatione capitum valedixit matri. — 12. Salutare monitum. Insigne exemplum 523

DISCURSUS XXV

CIRCAILLAVERBA : Emisit, tradidit spiritum, MULTA PRÆCLARA DICUNTUR

IDEA SERMONIS. — 1. Quare anima Christi vocetur spiritus. — 2. Emissione spiritus significatur Christum sua sponte mortuum esse. — 3. Fuit in Christi libera potestate mortem subire. — 4. Probatur ulterius libera illa potestas moriendi in Christo. — 5. Continuatio ejusdem materiae. — 6. Christus excessivum sustinuit dolorem in separatione animæ a corpore suo. — 7. Christus eadem hora mortuus est qua Adam peccavit. — 8. Christus emisit animam suam quasi columbam ferentem olivam reconciliationis 527

INDEX CONCIONATORIUS.

XXV

TRACTATUS ADDITITIUS

DE INVENTIONE SANCTÆ CRUCIS

DISCURSUS I.

AGITUR DE MODO, QUO SANCTA CRUX INQUISITA ET INVENTA FUIT. NONNULLÆ ETIAM CONSIDERANTUR MORALITATES PRÆCIPUE CIRCA TRES CRUCES.

IDEA SERMONIS. — 1. Lignum Crucis querit B. Helena. Tres crucis invenit. Sanctissimam crucem Domini miraculum manifestat. — 2. Nobis querenda crux Christi : signum inventæ crucis. — 3. Quænam sit crux Christi? crux mali latronis? crux boni? — 4. Non eadem crux similiter omnibus proficit. Pag. 530

DISCURSUS II.

CUR DEUS SANCTAM CRUCEM TOT ANNIS SUB VENERIS IDCLO ABSCONDITAM ESSE VOLVERIT. UBI SIMUL CRUCIS A PECCATO CARNIS AVERSIO INSINUATUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Crux Veneri totaliter contraria est. A Venere quasi sepelitur. Crucis consideratio remedium efficacissimum contra vitium carnis. Ulysses et Syrenes, pulchra comparatio. — 2. Christus in homine vita dedit iterum crucifigitur. Crux diu abscondita demum adoratur. — 3. Summa inimicitia crucem inter et lubricum vitium. Exemplum datur. — 4. Quid sit ponere idolum Veneris juxta Filium Virginis 532

DISCURSUS III.

EXPLICANTUR ALIQUÆ ANALOGIÆ, QUÆ INTER JOSEPHUM ÆGYPTI SALVATOREM ET CRUCIS INVENTIONEM ET ENCOMIA INTERCEDUNT.

IDEA SERMONIS. — 1. Multæ sunt in Veteri Testamento Christi et crucis ejus figuræ : præcipua vero Joseph. — 2. Joseph damnatur ne sit rex. Mittitur in cisternam unde extrahitur, sicut Christus in sepulchrum unde resurrexit. Crux ipsa similiter resurgere videatur. — 3. Divina providentia omnia disponit. — 4. Duo præter Joseph in vinculis detinebantur quorum unus salvatur. — 5. Joseph pervenit ad gloriam mediante somnio. Eodem modo, crux ad honores. — 6. Joseph a Pharaone valde honoratur et ornatur; idem de cruce ab Helena. — 7. Calix Joseph absconditur in sacco Benjamin : Crux apud Hebreos. — 8. Lignum causa omnis culpæ refugium fit omnium peccatorum. — 9. Crux panem cœlestem nobis communicat. — 10. Lætus moritur qui crucem inventit 535

DISCURSUS IV.

OSTENDITUR CRUCEM, QUÆ OLIM ERAT CRIMINOSORUM SUPPLICIUM, NUNC REGIUM ESSE VEXILLUM ET ARMATURAM.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus exaltatus a terra trahit omnia ad seipsum. — 2. Crux significat principatum. — 3. Matris filiorum Zebedæi fides. — 4. Dominus regnavit a ligno. — 5. Per crucem diabolus vincitur. — 6. Et filius Dei Christus agnoscitur. 538

DISCURSUS V.

DE VARIETATE CRUCIS SPIRITUALIS AGITUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Alia crux est corporalis, alia spiritualis. — 2. Crux spiritualis speciosior et pretiosior. — 3. Optima crux peccato resistere. — 4. Item contumelias et opprobria patienter ferre. — 5. Prosequitur eadem materia. — 6. Crux Domini est scapha cœli. — 7. Propter Dei amorem crux sustinenda. — 8. Christus nobis porrigit partem suæ crucis ut nos salvet. — 9. Pauci se ob Christi amorem publice diffamari patientur. — 10. Efficax admonitio 540

DISCURSUS VI

DE CRUCE SUB THESAURI CUJUSDAM SIMILITUDINE HIC AGITUR

IDEA SERMONIS. — 1. Crux fuit thesaurus absconditus in agro. Apud multos hic thesaurus in magna fuit aestimatione. — 2. Crux est clavis quæ paradisum aperit 543

DISCURSUS VII

OSTENDITUR CHRISTUM VELLE UT PROPRIAM QUISQUE CRUCEM, ID EST, EAM QUÆ STATUI ET VOCATIONI SUÆ CONJUNCTA EST, NON VERO UT SUAM PORTET.

IDEA SERMONIS. — 1. Nemo est qui sive sponte sive invite crucem non tollat. — 2. Crux nostra facilis et levis. — 3. Crux amata perducit ad cœlum. — 4. Tollit crucem suam qui seipsum quotidie mortificat. — 5. Crucem alienam portant qui nimium fidunt meritis alienis. — 6. Crux nostra nostris viribus aptatur. — 7. Quisque propriam, non alienum crucem respiciat. 545

DISCURSUS VIII.

CHRISTUS PERILLAVERBA : Qui vult venire post me, abneget, etc. CRUCEM FACILITER PORTANDI MODUM NOS DOGET.

IDEA SERMONIS. — 1. Non coacte crux ferenda. — 2. Qui tollit crucem suam Jesum aspiciat. — 3. Abneget semet ipsum. — 4. Per totam vitam tollat crucem. — 5. Faciat quæcumque Christus jusserit. Multi crucem tollunt sed non Jesum sequuntur. 547

DISCURSUS IX.

CONSIDERANTUR NONNULLA MYSTERIA OB QUÆ CHRISTUS REDEMPTOR NOSTER CRUCEM INTER OMNIA ALIA SUPPLICIA ELEGERIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus elegit crucem non gaudium. — 2. Elegit mortem crucis ut parati simus

ad omne genus opprobrii et supplicii. — 3. Ut homo salvaretur per lignum per quod perierat. — 4. Ut moriendo viam celi apertam omnibus ostenderet. — 5. Variæ crucis figuræ in veteri Testamento. — 6. Brachia Christi extenta quid significant? — 7. Crux nobis est vexillum et gladium semper paratum. — 8. Per mortem in cruce aufert a nobis maledictionem Pag. 550

DISCURSUS X.

CRUX ARMATURA QUÆDAM EST AD INIMICOS NOSTROS VINCENDOS ET DEBELLANDOS

IDEA SERMONIS. — 1. In virtute crucis inimicorum nostrorum victores efficiuntur. Gladius est quo veri Goliae caput amputatur. Therebinus est subter quem Jacob abscondit idola. Moyses manus in monte extendens crucem adumbrat. Crux est malus navigii

Ecclesiae; inexpugnabis murus, etc. — 2. Qui sub daemonis insignibus militat, parum utilitatis confert ei signum crucis. Crucifige sensus tuos ut tibi crux Domini prospicit. 552

DISCURSUS XI.

DE GLORIA ET HONORE IN QUO SANCTA CRUX PASSIM HABETUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Filius Dei ex cruce gloriam et honorem recepit. Exaltatus a terra omnia traxit ad seipsum. Crucifixus per totum mundum fuit adoratus. — 2. Iognomina crucis gloria fuit Patri et Filii. Angeli non erubuerunt crucem. — 3. Reges terræ crucem honorant. Crux est splendidior omnibus astris. Lumine Crucis in die judicii sol obscurabitur 554

PARS SECUNDA

DE SACRIFICIO MISSÆ, DE SS. EUCHARISTIA ET DE COMMUNIONE TRACTATUS TRES

TRACTATUS PRIMUS

DE INCRUENTO MISSÆ SACRIFICIO

DISCURSUS I.

MISSA FIDEI NOSTRÆ COLUMNA EST ET FIRMAMENTUM; AC PROINDE DÆMON, QUI PER IPSAM GRAVITER VAPULAT, HÆRETICOS AD EAMDEM ABOLENDAM INSTIGAT.

IDEA SERMONIS. — 1. Sacrosanctum Missæ sacrificium et Sacerdotes illud offerentes, sunt bases, et fundamenta, quibus innititur Ecclesia. — 2. Diabolus semper conatus fuit hoc fundamentum per Ecclesiam hostes evertere. — Antichristus omni modo conabatur infirmamentum sacrificium Missæ evertere. — 4. Hoc ipsum omni studio conatus fuit facere per Lutherum. — 5. Missa per antonomasiæ vocatur mysterium fidei. Diabolus persuasit Lutheri in quadam disputatione Missam esse abrogandam. Albigenses heretici Sacerdoti, qui Missam celebraverat, lingua evulserunt. Cum diabolus Missam prorsus tollere e medio non potest, illam saltem depravare conatur. — 6. Per oblationem SS. Sacrificii Missæ tolluntur infestations malignorum spirituum. Pulchrum exemplum de S. Petre de Alcantara. Simile exemplum S. Bernardi circa energumenam. Aliud S. Petri Tarantasiensis. — 7. Malignus spiritus Judam omnibus modis conatus fuit, impedire institutionem sacrificii Missæ. Historia notabilis. 557

DISCURSUS II

OMNIA SACRIFICIA ANTIQUA, FIGURÆ ET UMBRAE FURENT SACRIFICII MISSÆ, QUOD ÆTERNO PATRIEST ACCEPTISSIMUM CUM FILIUS EJUS IN EO SACERDOS SIMUL, ET HOSTIA EXISTAT. MIRACULA QUOQUE IN EJUS HONOREM PATRATA, QUAM HOC SACRIFICIUM DEO GRATUM SIT TESTIFICANTUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Sacrificium soli Deo debetur. Ab ipsis mundi initiis sacrificia Deo oblata fuerunt, que tamen meræ fuerunt figuræ et signa sacrificii a Christo in cruce offerendi. Missa dicitur sacrificium verum et plenum. — 2. Respectu sacrificii Missæ, sacrificia vetera dici possunt fuisse falsa. — 3. Sacrificium Missæ in se eminenter continet omnia bona. In omni ætate et apud omnes nationes fuit aliqua oblatio sacrificiorum. Homo naturaliter tenetur Deo offerre sacrificium. — 4. Nullum sacrificium Deo Patri gratius fuit, aut esse potest sacrificio corporis Christi. In sacrificio Missæ considerari debent persona offerens, ille cui offertur et finis oblationis. — 5. Christus ipsem est sacerdos et hostia, quæ offeruntur. — 6. Pulchrum miraculum circa venerationem sacræ hostie, in Missa elevate. — 7. Aliud miraculum patenæ, in mare delapsæ. 561

DISCURSUS III

DE INSTITUTIONE MISSÆ, IN QUA IPSEMET CHRISTUS QUI PRIMUS CELEBRANS FUIT, PRÆSENS ASSISTIT: UBI ETIAM SACRIFICII HUIUS SUBLIMITAS EX MULTIS ALIIS MYSTERIIS CONSIDERATUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus fuit auctor et primus celebrans sacrificii Missæ. — 2. Tota Christi vita fuit unum Missa sacrificium. — 3. S. Petrus pro reverentia tanti mysterii multos ritus et cærenonias Missæ ordinavit. — 4. Sacri Doctores sub dignissimis epithetis loquuntur de hoc sacratissimo mysterio. Ferventissima admonitio S. Francisci ad fratres, quanti astimare debeant Sacerdotium et tremendum altaris mysterium. Sacrificium Missæ maximam excellentiam et dignitatem. — 5. Sacrificium missæ est breve compendium Passionis Christi. Pulchra historia cujusdam in Anglia punita ob auditam missam. — 6. Idem Christus, qui in sacrificio Sionitico et S. Crucis fuit principalis consecrator et offerens, etiam est adhuc in sacrificio Missæ. Sacrificium crucis fuit cruentum: illud S. Missæ est incruentum. Christus in sacrificio Missæ per corporalem præsentiam seipsum in altari offert pro salute nostra. Omnia Christianæ religionis mysteria tantam honorabilitatem et dignitatem non habent quantum habet sacrificium Missæ. Pag. 564

DISCURSUS IV.

SPIRITUM S. ET ANGELORUM EXERCITUS DIVINO HUIUS SACRIFICIO ASSISTERE, MONSTRATUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Spiritus S. descendit de celo ad sanctificandum SS. Missæ sacrificium. Angeli illi assistunt cum reverentia et stupore. Sacrificium Missæ oblatum non fuit, nisi post missum Spiritum S. — 2. Probatur ulterius, celum aperiri et Spir. S. cum Christo descendere, dum offertur sacrificium Missæ. Descensus Spir. S. tempore sacrificii Missæ probatur duabus praeclaris historiis. — 3. Assecuratur assistentia Angelorum in SS. Missæ sacrificio. — 4. Altare in quo Missa celebratur, circumdant integri coelestes exercitus. — 4. S. Nilus vidit Angelos cum magna reverentia assistere altari sub Missa. F. Jo. Parin. Fratrum Minorum generali ad Missam servivit Angelus in specie ministri. — 5. Angeli sancti non solum in obsequio Corporis Christi, sed etiam in utilitatem nostram assistunt Missæ. 568

DISCURSUS V.

MISSA EST SACRIFICIUM PROPITIATORIUM, QUOD IN REMISSIONEM PECCATORUM NOSTRORUM ET AD IRAM DEI PLACANDAM OFFERTUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Sacrificium Missæ est vere propitiatorium et peccatorum remissivum. Certum est in altari peragi opus redemptionis nostræ. Nullum excellentius munus Deo pro peccatis nostris offerri potest sacrificio Missæ. Hoc ipsum probatur ulterius. Munus corporis Christi extinguuit æterni Patris iram. — 3. Essentia sacrificii Missæ consistit in consecratione ambarum specierum. Qualis sit differentia inter sacramentum et sacrificium. Primus et

principalis fructus Missæ, est remissio peccatorum. — 4. Hoc argumentum deducitur ulterius. Cur necessario in altari, in quo celebratur, crux apponi debat. Cum devotione et cordis compunctione Missa est offerenda. — 5. Virtus hujus sacrificii est indulgentia peccatorum. Si sacrificium Noe Deum potuit placare, multo magis hoc poterit SS. Missæ sacrificium. Probatur ex SS. Patribus, Missam esse sacrificium propitiatorium. — 6. Sacrificium Missæ impetrat donum poenitentiae, vim suam habens a sacrificio crucis 571

DISCURSUS VI

SACRIFICIUM MISSÆ IMPETRATORIUM ESSE, VARIIS PROBATOR RATIONIBUS ET EXEMPLIS.

IDEA SERMONIS. — 1. Incruentum SS. Missæ sacrificium est impetratorium et aliorum mysteriorum comple mentum. — 2. Probatur Missæ sacrificium esse impetratorium. Cum sacrificia veteris legis merita impetraverint, quanto magis sacrificium Missæ. — 3. Væ mundo si hoc sacrificium nobis deesseset, per illud enim impetravimus auxilia gratia. Quid designet, quod Amos viderit Dominum stantem super altare. — 4. Sacrificium Missæ impetratorium esse, probant varia sequentia exempla. Triginta ægroti auditæ Missæ sanantur. Mulier quædam munita sacrificio Missæ, ab insolentia lenonis miraculose defensa fuit et leno a cane occisus. — 5. Anima per S. Missam liberatur a purgatorio. Alia historia confirmans sacrificium Missæ esse impetratorium. — 6. Alia similes historia S. Phil. Ner. quatuor adolescentibus hebraicis per sacrificium Missæ impetravit conversionem ad Christi fidem. Adduntur alia stupenda miracula tum S. Hostie tum SS. Missæ sacrificii 573

DISCURSUS VII

SACRIFICIUM MISSÆ INSTITUTUM EST AD REFERENDAS PRO CONTINUIS, QUOD A DEO ACCIPIMUS, BENEFICIIS GRATIAS, NOSTRÆQUE SALUTI TAM SPIRITALI, QUAM CORPORALI PLURIMUM CONFERT, NOSQUE A MULTIS ERIPIT PERICULIS, PROUT VARIIS OSTENDUNTUR EXEMPLIS.

IDEA SERMONIS. — 1. SS. Missæ sacrificium etiam offeratur in gratiarum actionem pro innumerabilibus et continuis beneficiis divinis. — 2. Fines, ob quos hoc sacrificium institutum est, sublimissimi sunt, qui hic enarrantur. — 3. Finis ob quem vetera sacrificia et victimæ oblate fuerint. Antequam Christus primum institueret et offer. sacrific. corp. et sanguinis sui, Patri æterno egit grat. Quod ipsum nobis faciemus est. Virt. SS. sac. Missæ sepe et gravissim. eruimus periculis. — 4. Celeber. hist. quomodo aulicus innocens audiendo Missam evaserit periculum mortis. — 5-6. Aliud exemplum vere stupendum. — 7. Quidam alias non audiens Missam, fulgere tactus fuit. — 8. Duo in die dominica sacrum audire negligentes, submersi sunt: tertius auditio sacro periculum evasit. — 9. Aliud miraculum exemplum de stupenda efficacia SS. sacrificii Missæ. 578